



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 27. Itatinenses Socii variè afflictantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

CAPUT
XXVII.
Itatinenses
Socii variè
affliguntur.

*Ab Assump-
tionis civi-
bus.*

*Favet Socie-
tati Senatus.*

*Calumnia
explosa.*

*Metu Neo-
phyti disper-
guntur.*

Pestis.

CAPUT
XXVIII.
De vitâ &
morte Di-
daci Ra-
çonierii.

*Raçonierii
patria.*

Navigatio.

Studia.

Excursionis.

IN Itatinensi regione pergebant elaborare iidem, qui oppida fundaverant, Didacus Raçonierius, Justus Vanfurkius, & Nicolaus Enartius, subsidia Sociorum sine fine ab Provinciali postulant, ut coloniarum numerum, reductis vicinis nationibus, auferent. Sed frustra erant eorum vota, quia supplementum ex Europa nuperrimè advectum Collegia & fundata alibi oppida exhauserant. Igitur quod candidatos constructis jam coloniis aggregarent. Quorum progressibus non parum obfistebant Assumptionis urbis Magistratus civilis & ecclesiasticus, adunatis consiliiis contententes, ad cives derivare Neophytorum servitia. Et quoniam non ignorabant Societatem ejusmodi postulationibus ex Regis Catholici indulto refragaturam, id excogitavere, ut inductis externis Sacerdotibus, Socios inde abducerent: & jam parochos elegerant, indubiè in ea oppida inducendos, nisi Senatus Regius Chuquisacensis, admittente Francisco Diastanio, intercessisset: severo edicto mandans, ne Societatis labores intempestivis vexationibus contra Regis voluntatem inturbarent. Quo in negotio illud singulare evenit: nam cum viri primarii usi fuissent falsis testibus ad calumniam fingendam contra Apostolicos viros, & instrumenta intentatæ calumniæ in Peruviam ad Senatum Chuquisacensem misissent, unus ex his primoribus, conscientia urgente, secreto libello ad eundem Senatum misso, se retractavit, affirmans, potentis viri autoritate eò se deductum fuisse, ut litteris ab Lycophantis contra Societatem confictis syngrapham adderet. Quâ reclamacione cognita, Senatus calumnias, non sine authorum dehonestamento, explosit, Societatisque jus factum tectum conservavit. Non potuit tamen vitari damnum ex pravis malevolorum consiliis enatum, quorum fama ubi ad Itatinenses Neophytos pervenit, multi ad Ethnicos servitiorum metu transiere; ipsis Pataguis terrorem augmentibus, falsoque rumorem spargentibus, visas esse numerosas cymbas cum armatis cohortibus & catenarum nexibus ad Neophytos subjugandos, & in captivitatem abigendos. His calamitatibus accessit pestis, æquè Ethnicorum ac Neophytorum pagis infesta, quos dum per paludes, sylvas, antra, & scabrosa loca, Socii indagant, multis mortalibus Exhomologesi, & Baptismo expiatis, gloriosam fanè laborum messem retulere.

MITIGATO pestis furore, Didacus Raçonierius & Nicolaus Enartius agrotare cœperunt, ignota de causa: quamquam suspicio fuit utriusque ab nescio quo Barbaro lentum venenum fuisse infusum. Primus sublatus est Didacus Raçonierius, Itatinensis missionis præfectus fundatorque, qui in Flandrobeltica anno sæculari nobili Centurione Burgundo natus, postquam Trajecti ad Mosam adolescentiam honestis artibus excultam piè transegerat, undevigesimo ætatis anno Societatem Jesu Mechliniæ inivit, tantâ genitoris offensione, ut deinceps ab aspectu filii abstinere statuerit. Posito tyrocinio, philosophicis scientiis imbutus, per aliquot annos litteras humaniores non sine laude docuit, donec in Indiam cum Gaspare Sobrino navigaret. In navigatione, adhuc linguæ Hispanicæ imperitus, ad vectores & nautas utiliter admodum singulis propè diebus doctrinam Christianam explicavit; adeò nullius offensione, ut omnes magis æstimarent malè tertiata ejus verba, quàm aliorum culti idiomatis modulos. Cordubæ Tucumanorum, impatiens quadriennalis Theologiæ curriculi, summis precibus ab Majoribus postulavit, ut decurrato studiorum spatio, quamprimum se ad Indorum curam amandarent: quod ut impetraret, ad controversas totius Scholasticæ Theologiæ sententias problematicè defendendas, ante præfinitum tempus, se obtulit, præstititque tantâ ingenii æstimatione, quantam ferè nullus ante eum hætenus in Cordubensi Academia consequutus fuerat. In Guairaniam missus, Neophytos Catechumenosque omni ope juvit. Gualachos, vagabundos homines, trimestri integro, nullo commeatu instructus, inedia panè confectus, sub dio & humi cubans, inter quotidiana mortis pericula, per paludosa & sylvestria loca, nudis pedibus sequutus, nihil omisit, quod profuturum existimaret ad perversam gentem Christo lucrandam. Villaricanos aliquos, Indorum libertati insidiantes, magno animo compescuit. In transmigracione

Guairaniam